

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO VZDĚLÁVÁNÍ
ŠKOLNÍ DRUŽINY

Motto: „Ať je teplo nebo zima, v družině je stále prima.“

Schváleno dne : 22.10.2013
upraveno k 15. 10. 2013

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

- 2.1. Počet oddělení
- 2.2. Personální podmínky
- 2.3. Materiální a ekonomické podmínky
- 2.4. Bezpečnost a ochrana zdraví
- 2.5. Přijímání dětí do ŠD, přihlášky, poplatky

3. ORGANIZACE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

- 3.1 Provoz ŠD
- 3.2 Žáci s specifickými vzdělávacími potřebami
- 3.3 Časový plán

4. OBSAH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

- 4.1 Konkrétní cíle vzdělávání - obsahové vymezení
- 4.2 Vzdělávací oblasti
- 4.3 Formy a metody práce
- 4.4 Klíčové kompetence
- 4.5 Roční plán – tématické celky

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa: Školní družina při Základní škole Karlovy Vary, Krušnohorská 11, příspěvková organizace

Ředitel : Mgr. Miroslav Peer

Vychovatelky : Marie Janoušková, Blanka Jirgllová, Jana Sýkorová, Jana Hellerová,

Telefonní čísla: 353 437 111 (základní škola)
353 437 13 (I. a IV. oddělení) , 353 437 138 (III. oddělení), 353 437 138(II. oddělení)

E-mail: skola@zsruzovyrch.eu

web: www.zsruzovyrch.eu

Počet oddělení: 4 - pohybuje se podle počtu přihlášených dětí - max. 120

Účastníci školní družiny : především žáci 1.stupně (6 – 11 let), mohou být i žáci 2.stupně ZŠ dle kapacity a prostorových podmínek (rozhoduje ředitel školy); o přijetí k činnosti ŠD se rozhoduje na základě písemné přihlášky; ukončení účasti ve ŠD je uskutečněno na základě písemné žádosti zákonného zástupce.

Provoz školní družiny : před vyučováním (6,15 – 7,45 hodin), po vyučování (11,40 – 17,00 hodin)

Platnost dokumentu od 1.9.2007; oprava údajů k 1.9.2013

Školní družina (dále jen ŠD) je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhlášky MŠMT č. 74/ 2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Školní družina realizuje výchovu , zájmové vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti ŠD; umožňuje žákům přípravu na vyučování. Práce ŠD je zcela samostatnou oblastí zájmového vzdělávání a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času. Účastníky jsou žáci, děti a pedagogičtí pracovníci, popřípadě zákonní zástupci žáků, dětí.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

2.1. Počet oddělení, rozdělení žáků

ŠD má 4 oddělení, jednotlivá oddělení se naplňují do 30 žáků od prvního stupně. Žáky rozdělujeme podle potřeby, zpravidla 1. a 3. třída a 2. a 4., 5. třída. V průběhu zaměstnání žáci mohou navštěvovat i ostatní oddělení (sourozenci, zájmová činnost apod.) tak, aby nedocházelo k porušení zásad bezpečnosti. Při poklesu žáků v koncových hodinách provozu mohou být žáci sloučeni do jednoho, případně 2 oddělení.

2.2. Personální podmínky

Vychovatelky ŠD :	Jana Hellerová	Blanka Jirglová
	Marie Janoušková	Jana Sýkorová

Vychovatelka je iniciátorkou a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí. Probouzí v dětech zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcuje přirozenou zvědavost dětí, chuť objevovat i odvahu projevit se, ukázat, co všechno zvládne. Tyto žádoucí projevy ocenit a chválit.

2.3 Materiální a ekonomické podmínky

ŠD je součástí ZŠ, je v pavilonu společně s učebnami 1. tříd. Využívá pro svou činnost místnosti v 1. a 2. patře. Jsou prostorné, světlé a útulné. V každém oddělení je část pokryta kobercem, který je využíván především k odpočinkovým činnostem. Pro zájmovou - rukodělnou činnost je místnost vybavena stolečky a židličkami. Ve ŠD je dostatek her a hraček i dalších pomůcek pro zájmové činnosti (výtvarné, sportovní, přírodovědné). Během roku jsou potřeby k jednotlivým činnostem průběžně dokupovány. V každém oddělení je k dispozici televize, video a rádio. Výzdoba je často aktualizována podle programových bloků. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s hrami , hračkami, sportovním náčiním a jinými pomůckami.

2.4. Bezpečnost a ochrana zdraví

Žáci jsou na začátku roku prokazatelně seznámeni s Vnitřním řádem ŠD a HBP. V průběhu i na konci školního roku jsou seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou soustavně poučovani o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti – na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sezónních činnostech a sportech.

2.5. Přijímání dětí do ŠD, přihlášky, poplatky

Žáky prvních tříd přihlašují do ŠD rodiče při zápisu do školy. Pokračování docházky stvrzují rodiče na konci stávajícího školního roku na rok následující. Do ŠD může být žák přihlášen během celého školního roku. O přijetí rozhoduje ředitel školy. Při nástupu žáka do ŠD vyplní rodiče zápisní lístek, na kterém uvedou důležité informace pro vychovatelku – rozsah docházky, způsob odchodu, telefonní číslo, adresa, zdravotní pojišťovna. Na písemnou žádost rodičů může žák ukončit docházku do ŠD během celého školního roku.

Úplata je splatná předem, platí se ve dvou splátkách, na začátku školního roku do 10.9. ve výši 750,-- Kč za první pololetí a do 10.2. ve výši 750,-- Kč za druhé pololetí. Měsíční poplatek tedy činí 150,-- Kč. Úplata může být snížena nebo prominuta na základě požadavku zákonného zástupce podle organizačního řádu školy – Poplatky ve školní družině.

3. ORGANIZACE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Provoz a skladba

ŠD je v provozu ráno od 6,15 do 7,45 hodin a odpoledne od 11,40 do 17,00 hodin. Účastníci se zařazují do oddělení podle předchozího rozvrhu.

Režim dne je společný pro všechna oddělení, je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby, aktivity i odpočinek u jednotlivých žáků. Také umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v družině. Důraz je kladen na odpočinkové a rekreační činnosti. Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě, tyto aktivity probíhají formou individuální, skupinové nebo frontální činnosti. Snahou je pobývat co nejdelší čas venku.

3.2. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami

Do oddělení ŠD jsou zařazováni žáci s SVP dle Vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání nejvýše v počtu maximálně 5 na oddělení s ohledem na jejich bezpečnost.

Za žáky s SVP jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním a sociálním znevýhodněním. Těmto žákům je poskytována individuální péče podle potřeb a doporučení akreditovaného pracoviště ve spolupráci s výchovným poradcem, případně speciálním pedagogem školy a po domluvě se zákonným zástupcem školy tak, aby se dosahovalo co nejvíce souladu se zájmovými činnostmi ŠD a možnostmi žáků.

3.3. Časový plán

Časový plán je připraven na průběh školního roku.

- ❖ **Ranní činnosti** jsou klidné a nenáročné, odpočinkového zaměření, probíhají spíše individuální formou. Děti přicházejí průběžně.

Odpočinkové činnosti jsou klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil, žáci sami volí k těmto činnostem optimální polohu.

- ❖ **Rekreační činnosti** slouží k regeneraci sil, zařazují se do nich pohybové aktivity a pobyt venku.
- ❖ **Zájmové činnosti** umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností. Dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení. Činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách či individuálně.

- ❖ **Příprava na vyučování** probíhá nenásilnou formou v průběhu celého dne formou her, vycházek, četby, besed aj. Žáci si mohou po 15.00 hodině individuálně psát i domácí úlohy.
- ❖ **Zájmové kroužky** probíhají v průběhu celého týdne dle nabídky školy. Jejich nabídka je aktualizována s novým školním rokem podle zájmu dětí.

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebe-obslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod. Snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů, a aby je žáci vykonávali automaticky.

4. OBSAH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVACÍ

4.1. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání - obsahové vymezení

- rozvíjejí svou osobnost po stránce poznání, vybavují se sociálními, mravními a duchovními hodnotami, jak pro osobní tak pro společenský život,
- rozvíjejí všeobecné vzdělání, získané v době vyučování
- chápou a uplatňují zásady, práva a svobody v kolektivu dětí
- utváří si kladné postoje k národní a státní příslušnosti, respektují ostatní národnostní kultury
- chápou a uplatňují rovnost dívek a chlapců
- seznamuje se s evropskou kulturou
- uplatňují zásady správného chování v životném prostředí a jeho ochraně
- zná zásady dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

4.2. Vzdělávací obsah

Člověk a jeho svět : poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, popř. jejich návštěvy (knihovna, požární zbrojnice, magistrát atd.), orientace v prostoru a čase (besedy o našem městě), bezpečnost na cestě do školy, na vycházkách, dopravní výchova.

Člověk a společnost : osvojování zásad vhodného společenského chování – tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace, stolování, prevence šikany, zařazování prvků mediální výchovy.

Člověk a příroda : vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn v přírodě, využívání encyklopedií, péče o pokojové květiny, ekologická výchova, ochrana přírody.

Člověk, umění a kultura: kultura chování, stolování, oblékání, rozvoj poznání, vnímání a prožívání krásy v denním životě, v přírodě, ve společenském a pracovním prostředí, v chování a jednání lidí, umělecké tvorbě.

Člověk a zdraví : poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetření drobných poranění (besedy a praktická cvičení), plavání, nové pohybové hry v místnosti, na hřišti a v terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu, otužování, znalost telefonních čísel – záchranné služby, hasičů a policie.

Člověk a práce : návyky sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s drobným materiálem, příprava na vyučování, individuální a skupinová práce, dokončení započatých činností

4.3. Formy a metody práce

❖ **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost :**

- pravidelná činnost přihlášených žáků dle programu oddělení
- zájmové kroužky

❖ **Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační činnost**

- přednášky, besedy, výstavy, exkurze, slavnosti, besídky, divadelní představení, sportovní akce. Zúčastnit se mohou i nedružinové děti.

❖ **Spontánní činnosti :**

- ranní a konečné hry
- odpolední, klidové činnosti
- pobyt venku

4.4. Klíčové kompetence

Činnost ve ŠD vede ke komplexnímu působení, navazuje na působení v mateřské školce, škole, úzce spolupracuje s třídním učitelem.

❖ **Kompetence k učení :**

- dokáže hodnotit své výkony, spontánně a vědomě je uplatňovat v práci

❖ **Kompetence k řešení problémů :**

- všímá si dění a problémů, které jsou motivací při řešení logických postupů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná rozhodnutí

❖ **Kompetence komunikativní :**

- ovládá řeč, vhodně vyjadřuje myšlenky, odpovědi na otázky i své pocity
- bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými

❖ **Kompetence personální a sociální :**

- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu
- dokáže se prosadit v kolektivu, je tolerantní a respektuje druhé

❖ **Kompetence občanské :**

- dokáže plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- uvědomuje si práva i povinnosti
- dbá na zdraví své i druhých

❖ **Kompetence pracovní :**

- orientuje se v možnostech vhodného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti, podle svých dispozic
- dokáže rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech

4.5. Roční plán – tématické celky

Roční plán činností a společných akcí ve ŠD vychází z celoročního plánu ZŠ a z motto naší ŠD : „*At' je teplo nebo zima, v družině je stále prima.*“ Plán je rozvržen do bloků na čtyři roční období (podzim, zima, jaro, léto) a deset témat na měsíce.

- ❖ *Doma, ve škole a naší ŠD*
- ❖ *Podzim za humny*
- ❖ *At' žijí duchové!*
- ❖ *Těšíme se na Vánoce*
- ❖ *Zimní sportování*
- ❖ *Toč se s námi, Masopuste!*
- ❖ *Vítání jara*
- ❖ *Měsíc bezpečnosti*
- ❖ **Kytička pro maminku**
- ❖ *Těšíme se na prázdniny*

Školní vzdělávací program školní družiny je zveřejněn na volně přístupném místě v prostoru kanceláře školy, ve školní družině a na webových stránkách školy.